

Pisarniški papir in higienski papirnati izdelki

Vir: <http://cypapermufacturer.com/a4-paper-6.php>

Primeri okoljskih zahtev in meril

**Verzija 1.0
Februar 2020**

1. Predmet zelenega javnega naročanja

V skladu s 4. točko prvega odstavka 4. člena Uredbe o zelenem javnem naročanju (Uradni list RS, št. 51/17 in 64/19; v nadaljnjem besedilu: Uredba o ZeJN) mora naročnik okoljske vidike upoštevati, kadar so predmet naročanja pisarniški papir in higienski papirnati izdelki. Natančnejšo opredelitev tega predmeta določata 5. in 6. točka Priloge 1 Uredbe o ZeJN¹.

Ti primeri okoljskih zahtev se uporabljajo, kadar je predmet javnega naročila:

- pisarniški papir, ki se uporablja za fotokopiranje in tiskanje s tiskalniki, kar vključuje netiskan papir za pisanje, tiskanje in kopiranje (do 170 g/m²), ki se prodaja v listih ali balah, končni papirni izdelki, kot so pisalni bloki, risalni bloki, koledarji, priročniki itd., pa niso vključeni;
- higienski papirnati izdelki, kot so toaletni papir, industrijske in kuhinjske papirne brisače, papirne serviete, papirni robčki ipd.

2. Ključni okoljski vplivi

- Uničevanje gozdov in možnost izgube biotske raznovrstnosti.
- Emisije v vodo in zrak med proizvodnjo celuloze in papirja.
- Poraba energije in vode med proizvodnjo.
- Poraba kemikalij med proizvodnjo.
- Nastajanje odpadkov, kot sta odpadni material in mulj, med proizvodnjo.

3. Pristop k ZeJN

- Javno naročanje papirja na osnovi že uporabljenih predelanih papirnih vlaken (reciklirani papir) ali papirja na osnovi trajnostno oziroma zakonito pridelanih naravnih vlaken.
- Javna naročila papirja, izdelanega s procesi, pri katerih se porabi malo energije in nastaja malo emisij.
- Izogibanje nekaterim snovem pri izdelavi in beljenju papirja.

4. Cilja iz Uredbe o zelenem javnem naročanju

Naročnik mora javno naročilo, ki vključuje predmet iz 4. točke prvega odstavka 4. člena te uredbe, oddati tako, da se v posameznem naročilu izpolni tista cilja, ki sta v nadaljevanju določena za ta predmet:²

- **delež primarne vlaknine, pridobljene iz trajnostno upravljanjih gozdov, v pisarniškem papirju in higienskih papirnatih izdelkih, izdelanih iz primarne vlaknine, znaša najmanj 50 %;**
- **delež reciklirane vlaknine v pisarniškem papirju in higienskih papirnatih izdelkih, izdelanih iz predelane vlaknine, znaša najmanj 30 %.**

5. Okoljske zahteve in merila

5.1. Pisarniški papir

5.1.1 Tehnične specifikacije

Naročnik v tehničnih specifikacijah poleg ostalih zahtev, ki se nanašajo na predmet javnega naročila ali posameznega sklopa, določi:

1.	Povprečna obremenilna vrednost adsorbiranih organohalogenov (AOX) ³ v vodi ne sme preseči 0,17 kg/ADT ⁴ papirja.

¹ »Pisarniški papir« pomeni pisarniški papir, ki se uporablja za fotokopiranje in tiskanje s tiskalnikom.

»Higienski papirnati izdelek« pomeni higienske papirnatih izdelke, kot so toaletni papir, industrijske ali kuhinjske toaletne papirne brisače, papirne serviete, papirnatih robčki.

² Sama cilja iz 5. in 6. točke drugega odstavka 6. člena Uredbe o ZeJN naročniku ne preprečujeta, da bi se odločil naročiti pisarniški papir ali higienski papirnati izdelek v celoti iz primarnih vlaken ali predelanih vlaken.

³ AOX (ang. *adsorbable organohalogens*) – adsorbirani organohalogeni.

⁴ ADT (ang. *air dry tonne*) – tona zračno suhe primarne vlaknine pomeni, da je v primarni vlaknini 90 odstotkov suhe

	<p>Način dokazovanja Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrdilo, da ima papir znak za okolje tipa I, ali – potrdilo neodvisne akreditirane ustanove, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da so zahteve izpolnjene. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>
2.	<p>Emisije CO₂ iz neobnovljivih virov ne smejo presežati 1100 kg na ADT papirja, vključno z emisijami iz proizvodnje električne energije v obratu ali izven njega.</p> <p>Način dokazovanja Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrdilo, da ima papir znak za okolje tipa I, – tehnično dokumentacijo proizvajalca, iz katere izhaja, da so zahteve izpolnjene,⁵ ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da so zahteve izpolnjene. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>
3.	<p>Papir iz primarne vlaknine mora biti izdelan iz primarne vlaknine, ki ni beljena z elementarnim klorom (ECF),⁶ pri čemer mora vsaj 50 % primarne vlaknine izvirati iz trajnostno upravljanih gozdov.</p> <p>Način dokazovanja Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrdilo, da ima papir znak za okolje tipa I, iz katerega izhaja, da papir izpolnjuje zahteve, ali – dokazilo o uporabi primarne vlaknine, ki ni beljena z elementarnim klorom (ECF), in potrdilo FSC⁷ ali PEFC⁸ za izdelek zadnjega v skrbniški verigi lesa ali dovoljenje FLEGT,⁹ če les izhaja iz države, ki je podpisala prostovoljni sporazum o partnerstvu z EU, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da so zahteve izpolnjene. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>
4.	<p>Papir iz predelane vlaknine mora biti izdelan iz predelane vlaknine, ki ni beljena z elementarnim klorom (ECF), pri čemer mora delež reciklirane vlaknine v papirju izdelanem iz predelane vlaknine, znašati vsaj 30%.</p> <p>Način dokazovanja Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrdilo, da ima blago znak za okolje tipa I, iz katerega izhaja, da blago izpolnjuje zahteve, ali – dokazilo o uporabi deleža primarne in deleža predelane vlaknine, ki ni beljena z elementarnim klorom (ECF), in potrdilo FSC ali PEFC za izdelek zadnjega v skrbniški verigi lesa ali dovoljenje FLEGT, če les izhaja iz države, ki je podpisala prostovoljni sporazum o partnerstvu z EU, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da so zahteve izpolnjene. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>
<p>5.1.2 Merili za oddajo javnega naročila</p>	
<p>Za razvrstitev ponudb naročnik poleg cene ali stroškov in morebitnih drugih meril določi:</p>	

snovi. Dejanska vsebnost suhe snovi pri papirju običajno znaša približno 95 odstotkov. Pri izračunu se referenčne vrednosti za primarno vlaknino prilagodijo, da ustrezajo vsebnosti suhih vlaken pri papirju (večinoma več kot 90 odstotkov).

⁵ Kot del tehnične dokumentacije se praviloma priloži izračun emisij CO₂/ADT papirja, iz katerega morajo biti razvidni vrsta uporabljene vlaknine, sorazmerni deleži posamezne vlaknine v celotnem izdelku in emisije CO₂ v procesu izdelave papirja.

⁶ ECF (angl. *elementary chlorine free*) – ne vsebuje elementarnega klora.

⁷ FSC (angl. *Forest Stewardship Council*) je samostojna, nevladna, neprofitna organizacija, ustanovljena za promocijo odgovornega ravnanja z gozdovi. Več o tem na <http://www.fsc.org/>.

⁸ PEFC (ang. *Programme for the Endorsement of Forest Certification*) je program za potrjevanje certifikacijskih shem za gozdove. Več o tem na <http://www.pefc.org/internet/html/>.

⁹ FLEGT (ang. *Forest Law Enforcement, Governance and Trade*) opredeljuje Akcijski načrt EU za uveljavljanje zakonodaje, upravljanja in trgovanja na področju gozdov, ki ga je Evropska komisija sprejela leta 2003. Akcijski načrt določa več ukrepov za obravnavo nezakonite sečnje v državah v razvoju in opredeljuje sistem izdaje dovoljenj za gradbeni les, ki zagotavlja zakonitost uvoženih lesnih izdelkov. Za pridobitev dovoljenja morajo države, ki proizvajajo gradbeni les, in EU podpisati prostovoljne partnerske sporazume. Za lesne izdelke, ki so bili zakonito proizvedeni v partnerskih državah na podlagi prostovoljnega partnerskega sporazuma, se bodo izdala dovoljenja o zakonitosti proizvodnje. Več o tem na spletni strani <http://ec.europa.eu/environment/forests/flegt.htm>.

1.	<p>Merilo »minimalna uporaba okolju in zdravju nevarnih snovi«.</p> <p>Ponudba s papirjem, izdelanim tako da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – biocidna sredstva, ki se uporabljajo v procesu proizvodnje papirja, niso potencialno bioakumulativna, – so površinsko aktivne snovi, ki se uporabljajo pri odstranjevanju barve, biorazgradljive, – se azo barvila, ki se lahko cepijo do aromatskih aminov, v skladu s Prilogo XVII k Uredbi (ES) 1907/2006,¹⁰ ne uporabljajo, – se kemikalijam za pranje, deinking snovem, antipenilcem in kemikalijam za tvorjenje oblog ne dodajajo alkilfenoletoksilati (APEO) ali drugi derivati alkilfenola ali da se ti ne uporabljajo, – se ne uporabljajo barvila in pigmenti na osnovi bakra (razen bakrovega ftalocianina), niklja ali aluminija, <p>se točkuje z dodatnimi točkami, tako kot to predvidi naročnik. Delež tega merila v razmerju do ostalih meril v razpisni dokumentaciji določi naročnik.</p> <p>Način dokazovanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrdilo, da ima blago znak za okolje tipa I, iz katerega izhaja, da izpolnjuje merilo, ali – potrdilo neodvisne akreditirane ustanove, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje merilo.</p>
2.	<p>Merilo »okolju prijaznejša primarna surovina«.</p> <p>Ponudba s:</p> <ul style="list-style-type: none"> – papirjem, izdelanim iz primarne vlaknine, ki ni beljena s klorom (TCF),¹¹ namesto iz primarne vlaknine, ki ni beljena z elementarnim klorom (ECF), ali – papirjem, izdelanim z višjim deležem primarne vlaknine iz trajnostno upravljanih gozdov od minimalno zahtevanih, ali – papirjem, izdelanim z višjim deležem predelanih vlaknin od minimalno zahtevanih, <p>se točkuje z dodatnimi točkami, tako kot to predvidi naročnik. Delež tega merila v razmerju do ostalih meril v razpisni dokumentaciji določi naročnik.</p> <p>Način dokazovanja</p> <p>Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – izjavo, ali in katero merilo bo izpolnil pri dobavi in – potrdilo, da ima blago znak za okolje tipa I, iz katerega izhaja, da izpolnjuje merilo, ali – dokazilo o uporabi primarne vlaknine, ki ni beljena s klorom (TCF), ali – potrdilo FSC ali PEFC za izdelek zadnjega v skrbniški verigi lesa, ali – dovoljenje FLEGT, če les izhaja iz države, ki je podpisala prostovoljni sporazum o partnerstvu z EU, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje merilo.</p>
5.1.3 Posebni določili pogodbe o izvedbi naročila	
Naročnik med pogodbeno določila vključi določilo:	
1.	V primeru, da ponudnik ne izpolnjuje pogodbenih obveznosti na način, predviden v pogodbi o izvedbi javnega naročila, naročnik od te pogodbe odstopi.
2.	V primeru slabe kakovosti oziroma neizpolnjevanja zahtev kakovosti bo naročnik zahteval laboratorijsko preverjanje ¹² na stroške ponudnika.

5.2. Higienski papirnati izdelki

5.2.1 Tehnične specifikacije

Naročnik v tehničnih specifikacijah poleg ostalih zahtev, ki se nanašajo na predmet javnega naročila ali posameznega sklopa, določi:

¹⁰ Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH), o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije ter spremembi Direktive 1999/45/ES ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES (UL L št. 396 z dne 30. decembra 2006, str. 1) je dostopna na spletni strani: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/ALL/?uri=CELEX:32006R1907>.

¹¹ TCF (ang. *totally chlorine free*) – ne vsebuje klora.

¹² Preizkušanja morajo opraviti laboratoriji, ki izpolnjujejo splošne zahteve iz standarda EN ISO 17025 ali enakovrednega standarda.

1.	<p>Porabljena električna energija v proizvodnih stopnjah izdelave primarne vlaknine¹³ in izdelave papirja ne sme presegati 2200 kWh električne energije na ADT.¹⁴</p> <p>Način dokazovanja Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrdilo, da ima blago znak za okolje tipa I, ali – tehnično dokumentacijo proizvajalca, iz katere izhaja, da so zahteve izpolnjene, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da so zahteve izpolnjene. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>
2.	<p>Emisije CO₂ iz neobnovljivih virov ne smejo presegati 1500 kg CO₂/ADT papirja, vključno z emisijami proizvodnje električne energije v obratu ali izven njega.</p> <p>Način dokazovanja Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrdilo, da ima papir znak za okolje tipa I, – tehnično dokumentacijo proizvajalca, iz katere izhaja, da so zahteve izpolnjene,¹⁵ ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da so zahteve izpolnjene. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>
3.	<p>Največja dovoljena količina porabljene vode za proizvodnjo ene tone papirja je 15 m³ vode.</p> <p>Način dokazovanja Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrdilo, da ima papir znak za okolje tipa I, iz katerega izhaja, da papir izpolnjuje zahteve, ali – tehnično dokumentacijo proizvajalca, iz katere izhaja, da so zahteve izpolnjene, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da so zahteve izpolnjene. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>
4.	<p>V primeru uporabe mehčalcev, losjonov, dišav in dodatkov v proizvodnji papirja ti ne smejo vsebovati sestavin, ki so s stavki za nevarnost na podlagi Uredbe (ES) št. 1272/2008 deklarirane kot alergene, kancerogene ali mutagene.</p> <p>Način dokazovanja Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – izjavo proizvajalca papirja, da ne uporablja mehčalcev, losjonov, dišav in dodatkov med procesom in dodelavo, – potrdilo, da ima papir znak za okolje tipa I, ali – tehnično dokumentacijo proizvajalca, iz katere izhaja, da so zahteve izpolnjene, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da so zahteve izpolnjene. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>
5.	<p>Papir iz primarne vlaknine mora biti izdelan iz primarne vlaknine, ki ni beljena z elementarnim klorom (ECF),¹⁶ pri čemer mora vsaj 50 % primarne vlaknine izvirati iz trajnostno upravljanih gozdov.</p> <p>Način dokazovanja Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrdilo, da ima papir znak za okolje tipa I, iz katerega izhaja, da papir izpolnjuje zahteve, ali – dokazilo o uporabi primarne vlaknine, ki ni beljena z elementarnim klorom (ECF), in potrdilo FSC¹⁷ ali PEFC¹⁸ za izdelek zadnjega v skrbniški verigi lesa ali dovoljenje

¹³ Primarna vlaknina – vlaknina, uporabljena prvič ali prvič namenjena za predelavo v papir, karton.

¹⁴ ADT (ang. *air dry tonne*) – tona zračno suhe primarne vlaknine pomeni, da je v primarni vlaknini 90 odstotkov suhe snovi. Dejanska vsebnost suhe snovi pri papirju običajno znaša približno 95 odstotkov. Pri izračunu se referenčne vrednosti za primarno vlaknino prilagodijo, da ustrezajo vsebnosti suhih vlaken pri papirju (večinoma več kot 90 odstotkov).

¹⁵ Kot del tehnične dokumentacije se praviloma priloži izračun emisij CO₂/ADT papirja, iz katerega mora biti razvidna vrsta uporabljene vlaknine, sorazmerni deleži posamezne vlaknine v celotnem izdelku in emisije CO₂ v procesu izdelave papirja.

¹⁶ ECF (angl. *elementary chlorine free*) – ne vsebuje elementarnega klora.

¹⁷ FSC (ang. *Forest Stewardship Council*) je samostojna, nevladna, neprofitna organizacija, ustanovljena za promocijo odgovornega ravnanja z gozdovi. Več o tem na <http://www.fsc.org/>.

¹⁸ PEFC (ang. *Programme for the Endorsement of Forest Certification*) je program za potrjevanje certifikacijskih shem za gozdove. Več o tem na <http://www.pefc.org/internet/html/>.

	<p>FLEGT,¹⁹ če les izhaja iz države, ki je podpisala prostovoljni sporazum o partnerstvu z EU, ali</p> <ul style="list-style-type: none"> – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da so zahteve izpolnjene. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>
6.	<p>Papir iz predelane vlaknine mora biti izdelan iz predelane vlaknine, ki ni beljena z elementarnim klorom (ECF), pri čemer mora delež reciklirane vlaknine v papirju izdelanem iz predelane vlaknine, znašati vsaj 30%.</p> <p>Način dokazovanja Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrdilo, da ima blago znak za okolje tipa I, iz katerega izhaja, da blago izpolnjuje zahteve, ali – dokazilo o uporabi deleža primarne in deleža predelane vlaknine, ki ni beljena z elementarnim klorom (ECF), in potrdilo FSC ali PEFC za izdelek zadnjega v skrbniški verigi lesa ali dovoljenje FLEGT, če les izhaja iz države, ki je podpisala prostovoljni sporazum o partnerstvu z EU, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da so zahteve izpolnjene. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>
7.	<p>Kombinirani izdelki²⁰ in izdelki, narejeni iz predelanih vlaken²¹, mešanice predelanih in primarnih vlaken ali primarnih vlaken, morajo izpolnjevati naslednje zahteve:</p> <ul style="list-style-type: none"> – formaldehid: < 1 mg/dm², – glioksal: < 1,5 mg/dm², – PCP: < 2 mg/kg, – PCB: < 2 mg/kg, – antimikrobne substance: niso prisotne – obstojnost barve: > 4, – obstojnost optičnih belil: > 4. <p>Način dokazovanja Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrdilo, da ima blago znak za okolje tipa I, ali – potrdilo neodvisne akreditirane ustanove, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da so zahteve izpolnjene. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>
8.	<p>Papir za izdelke, namenjene osebni uporabi (toaletni papir, papirnati robčki), in izdelki, namenjeni za stik z živili (kuhinjske papirnate brisače, serviet) ter uporabi v kontroliranih pogojih, morajo biti izdelani iz 100-odstotno primarne vlaknine in ustrezati naslednji kemijski in mikrobiološki čistosti:</p> <p>a) mejne vrednosti za kemijske vrednosti v hladnem vodnem ekstraktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kadmij: 0,5 mg Cd/kg, – svinec: 3,0 mg Pb/kg, – krom (VI): ni prisoten, – živo srebro: 0,3 mg Hg/kg, – izooktanski ekstrakt: 4,0 mg/g. <p>b) mejne vrednosti za mikrobiološke vrednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – aerobne mezofilne bakterije pri 37 °C: ≤ 300 CFU²²/dm², – plesni: ≤ 10 CFU/dm², – aerobne mezofilne bakterije 37 °C: ≤ 10⁶ CFU/g, – sprogene bakterije: ≤ 10³ CFU/g, – plesni: ≤ 200 CFU/g, – kvasovke: ≤ 10³ CFU/g,

¹⁹ FLEGT (ang. *Forest Law Enforcement, Governance and Trade*) opredeljuje Akcijski načrt EU za uveljavljanje zakonodaje, upravljanja in trgovanja na področju gozdov, ki ga je Evropska komisija sprejela leta 2003. Akcijski načrt določa več ukrepov za obravnavo nezakonite sečnje v državah v razvoju in opredeljuje sistem izdaje dovoljenj za gradbeni les, ki zagotavljanja zakonitost uvoženih lesnih izdelkov. Za pridobitev dovoljenja morajo države, ki proizvajajo gradbeni les, in EU podpisati prostovoljne partnerske sporazume. Za lesne izdelke, ki so bili zakonito proizvedeni v partnerskih državah na podlagi prostovoljnega partnerskega sporazuma, se bodo izdala dovoljenja o zakonitosti proizvodnje. Več o tem na spletni strani <http://ec.europa.eu/environment/forests/flegt.htm>.

²⁰ Kombinirani izdelki so večplastni izdelki, sestavljeni iz papirja, izdelanega iz primarnih vlaken, in papirja, izdelanega iz predelanih vlaken.

²¹ Predelana papirna vlakna vključujejo že uporabljena reciklirana vlakna in neuporabljena reciklirana vlakna iz papirnic, znana tudi kot izmet. Že uporabljena reciklirana vlakna lahko izvirajo od porabnikov, pisarn, tiskarn, knjigoveznic ali podobnih virov.

²² CFU (ang. *colony forming units*) – organizmi, sposobni tvorjenja kolonij.

	<ul style="list-style-type: none"> – E. coli: negativno. <p>Način dokazovanja Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrdilo neodvisne akreditirane ustanove, ali – izjavo proizvajalca, da ima v proizvodnji uveden sistem OHSAS 18001 in tehnično dokumentacijo proizvajalca, iz katere izhaja, da so zahteve izpolnjene, ali – izjavo o skladnosti ali – ustrezna dokazila, iz katerih izhaja, da so zahteve izpolnjene. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje zahteve.</p>
5.2.2 Merili za oddajo javnega naročila	
Za razvrstitev ponudb naročnik poleg cene ali stroškov in morebitnih drugih meril določi:	
1.	<p>Merilo »minimalna uporaba okolju in zdravju nevarnih snovi«.</p> <p>Ponudba s papirjem, izdelanim tako, da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – biocidna sredstva, ki se uporabljajo v procesu proizvodnje higienskega papirja, niso potencialno bioakumulativna, – povprečna obremenilna vrednost AOX²³ v vode ne presega 0,12 kg/ADT papirja, – se kemikalijam za pranje, deinking snovem, antipenilcem in kemikalijam za tvorjenje oblog ne dodajajo alkilfenoletoksilati (APEO) ali drugi derivati alkilfenola ali da se ti ne uporabljajo, – mokromočna sredstva ne vsebujejo več kot 0,7 odstotka kloroorganskih snovi v suhi snovi, <p>se točkuje z dodatnimi točkami na način, ki ga predvidi naročnik. Delež tega merila v razmerju do ostalih meril v razpisni dokumentaciji določi naročnik.</p> <p>Način dokazovanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrdilo, da ima blago znak za okolje tipa I, iz katerega izhaja, da blago izpolnjuje merilo, – potrdilo neodvisne akreditirane ustanove, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje merilo.</p>
2.	<p>Merilo »okolju prijaznejša primarna surovina«.</p> <p>Ponudba s:</p> <ul style="list-style-type: none"> – papirjem, izdelanim iz primarne vlaknine, ki ni beljena s klorom (TCF),²⁴ namesto primarne vlaknine, ki ni beljena z elementarnim klorom (ECF), ali – papirjem, izdelanim z višjim deležem primarne vlaknine iz trajnostno upravljanih gozdov, <p>se točkuje z dodatnimi točkami na način, ki ga predvidi naročnik. Delež tega merila v razmerju do ostalih meril v razpisni dokumentaciji določi naročnik.</p> <p>Način dokazovanja Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – izjavo, ali in katero merilo bo izpolnil pri dobavi in – potrdilo, da ima blago znak za okolje tipa I, iz katerega izhaja, da blago izpolnjuje merilo, ali – dokazilo o uporabi primarne vlaknine, ki ni beljena s klorom (TCF), – potrdilo FSC ali PEFC za izdelek zadnjega v skrbniški verigi lesa ali – dovoljenje FLEGT, če les izhaja iz države, ki je podpisala prostovoljni sporazum o partnerstvu z EU, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno. <p>Naročnik med izvajanjem naročila preverja, ali ponudnik izpolnjuje merilo.</p>
5.2.3 Posebni določili pogodbe o izvedbi naročila	
Naročnik med pogodbena določila vključi določilo:	
1.	√ primeru, da ponudnik ne izpolnjuje pogodbenih obveznosti na način, predviden v pogodbi o izvedbi javnega naročila, naročnik od te pogodbe odstopi.
2.	√ primeru slabe kakovosti oziroma neizpolnjevanja zahtev kakovosti bo naročnik zahteval laboratorijsko preverjanje na stroške ponudnika.

²³ AOX (ang. *adsorbable organohalogenes*) – adsorbirani organohalogeni.

²⁴ TCF (ang. *totally chlorine free*) – ne vsebuje klora.

Pojasnila

V več primerih papir, ki je na voljo na trgu, ne bo 100-odstotno recikliran ali 100-odstotno iz primarnih vlaken, ampak bo vseboval mešanico virov. Zato je najprimerneje, da predmet javnega naročila ni opredeljen kot »papir iz primarnih vlaken«, ampak kot »papir na osnovi primarnih vlaken«, kar omogoča uporabo recikliranih vlaken za proizvodnjo papirja, če izpolnjuje opredeljene specifikacije. Priporočljivo je, da naročnik predmet javnega naročila opredeli tako, da dopusti ponudbe:

- papirja na osnovi predelane vlaknine (usmeritev znaka Blue Angel) in
- papirja na osnovi primerne vlaknine (usmeritev znaka EU za okolje in znaka Nordic Swan).

S tem se namreč poveča konkurenčnost in prepreči razlikovanje okoljsko manj obremenjujočega papirja.

V skladu z znakom EU za okolje mora vsaj 10 odstotkov naravnih vlaken izvirati iz certificiranih trajnostno upravljanih gozdov, v skladu z znakom za okolje Nordic Swan pa mora biti delež vsaj 20-odstoten. Standarda FSC in PEFC lahko certificirata tudi višje odstotke, ki se spreminjajo glede na stroga pravila. Dodatne informacije o teh shemah in pogojih za uporabo znaka so v razdelku 6 izhodiščnega poročila Evropske komisije, pripravljenega za potrebe posodobitve okoljskih zahtev in meril za zeleno javno naročanje.²⁵

Naročniki lahko v fazi izbora dodelijo dodatno utež papirju z višjim deležem certificiranih naravnih vlaken iz trajnostnega vira oziroma predelanih papirnih vlaken. Primerno je, da okoljska merila za oddajo javnega naročila skupaj predstavljajo vsaj 10 do 15 odstotkov razpoložljivih točk.

Primerno je, da naročnik poleg okoljskih zahtev v razpisni dokumentaciji v sklopu tehničnih specifikacij zahteva, da pisarniški papir ustreza standardu za kopirni papir (EN 12281) ali neskončnemu papirju (EN 12858), kar ponudnik izkaže s potrdilom, da ima papir znak za okolje tipa I, potrdilom neodvisne akreditirane ustanove, ali ustreznim dokazilom, iz katerega izhaja, da blago izpolnjuje zahteve.

V sklopu tehničnih specifikacij naj naročnik zahteva tudi primerno vpojnost higienskih papirnatih izdelkov. Primerno je, da papir in kombinirani izdelki dosegajo vpojnost, določeno po ISO 12625-8 – za izdelke, proizvedene iz predelane vlaknine mora vpojnost presegati 5 g vode/g izdelka, za kombinirane izdelke in izdelke, izdelane iz primarne vlaknine, pa 6 g vode/g izdelka. Kot dokazilo glede primerne vpojnosti higienskih papirnatih izdelkov naročnik sprejme potrdilo neodvisne akreditirane ustanove ali drugo ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da blago izpolnjuje zahteve.

---

²⁵ Izhodiščno poročilo Evropske komisije je dostopno v angleškem jeziku na: http://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/toolkit/paper_GPP_background_report.pdf.